

Rynek ubezpieczeń komunikacyjnych w liczbach – kondycja dynamika wyzwania

„XVIII Dyskusyjne Forum Ubezpieczeń Komunikacyjnych”

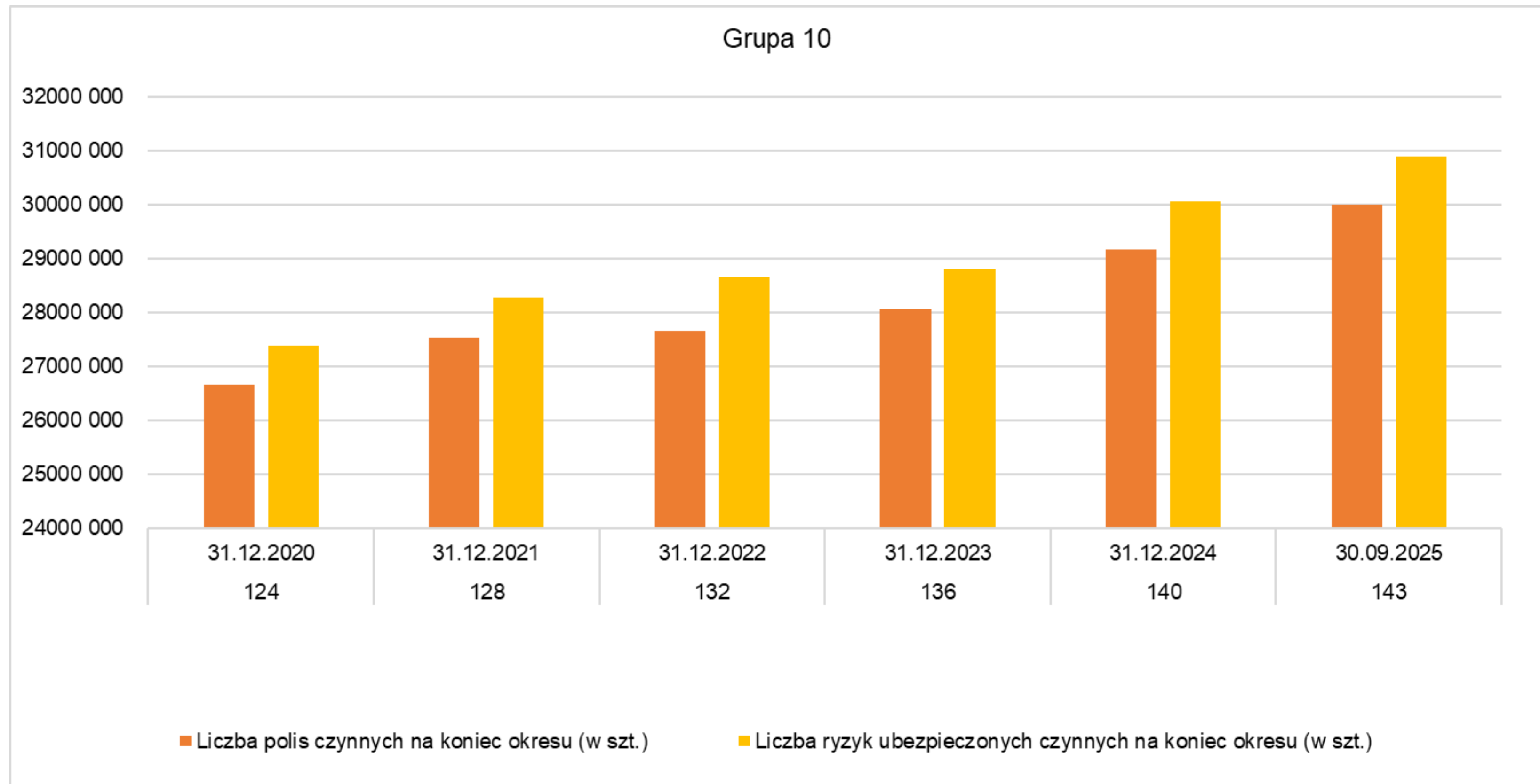
**Sławomir Pomarański
grudzień 2025 r.**

Rynek ubezpieczeń komunikacyjnych w liczbach

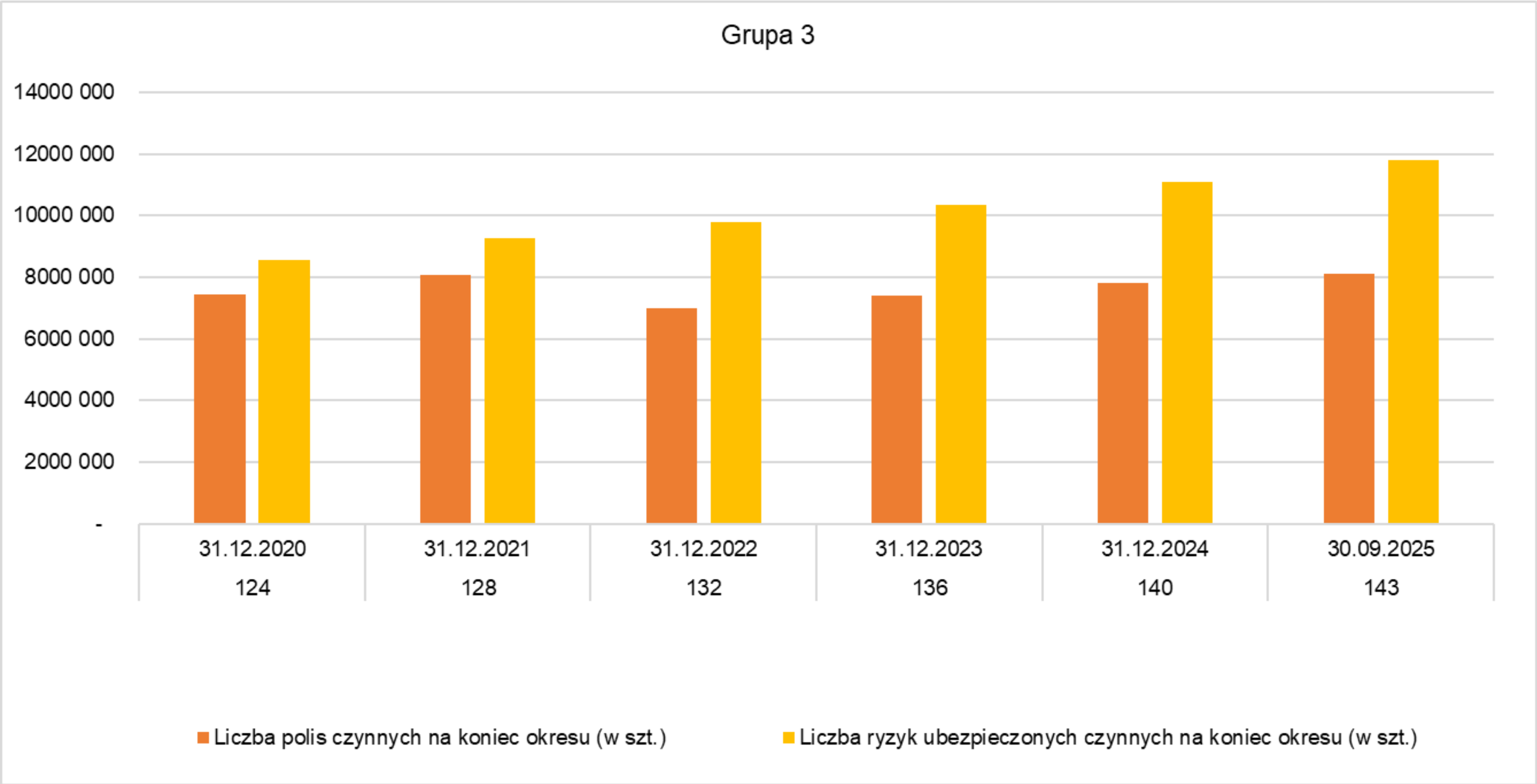
UKNF

URZĄD
KOMISJI
NADZORU
FINANSOWEGO

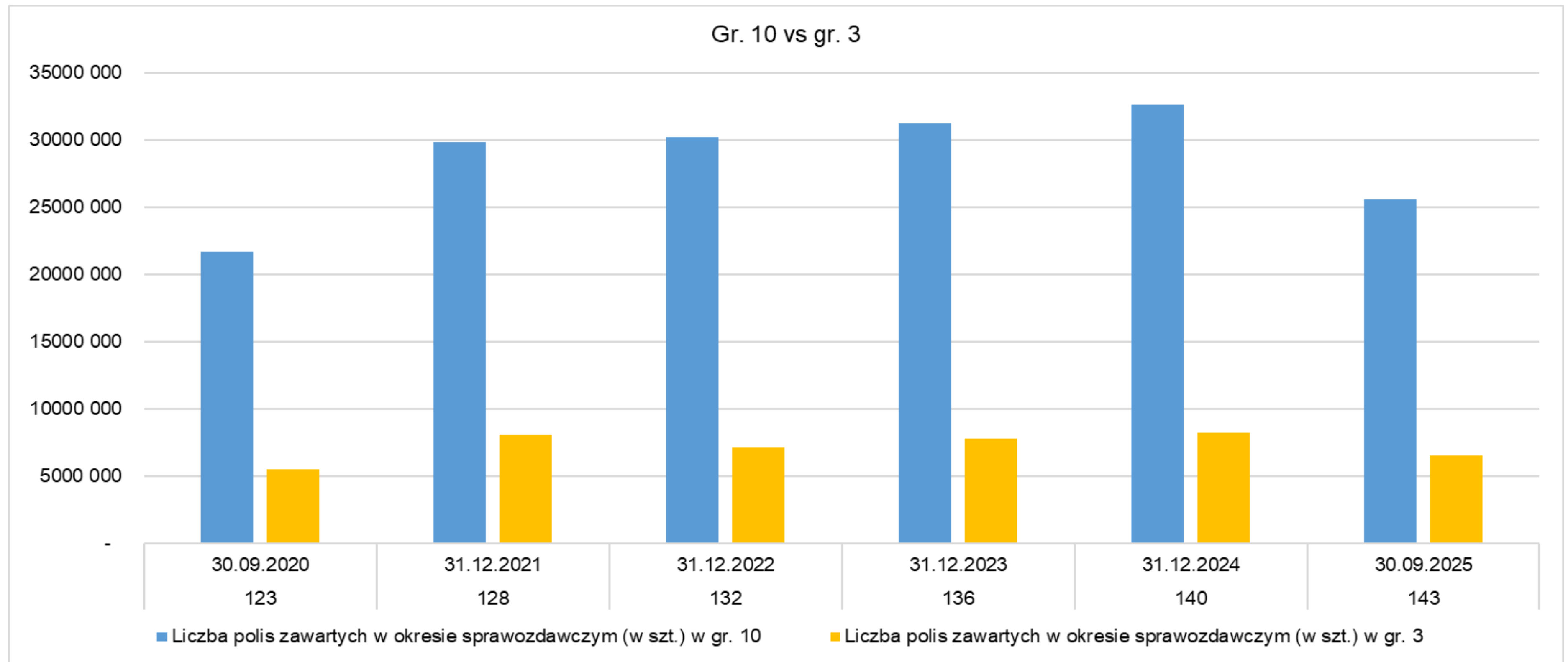
Liczba umów OC ppm

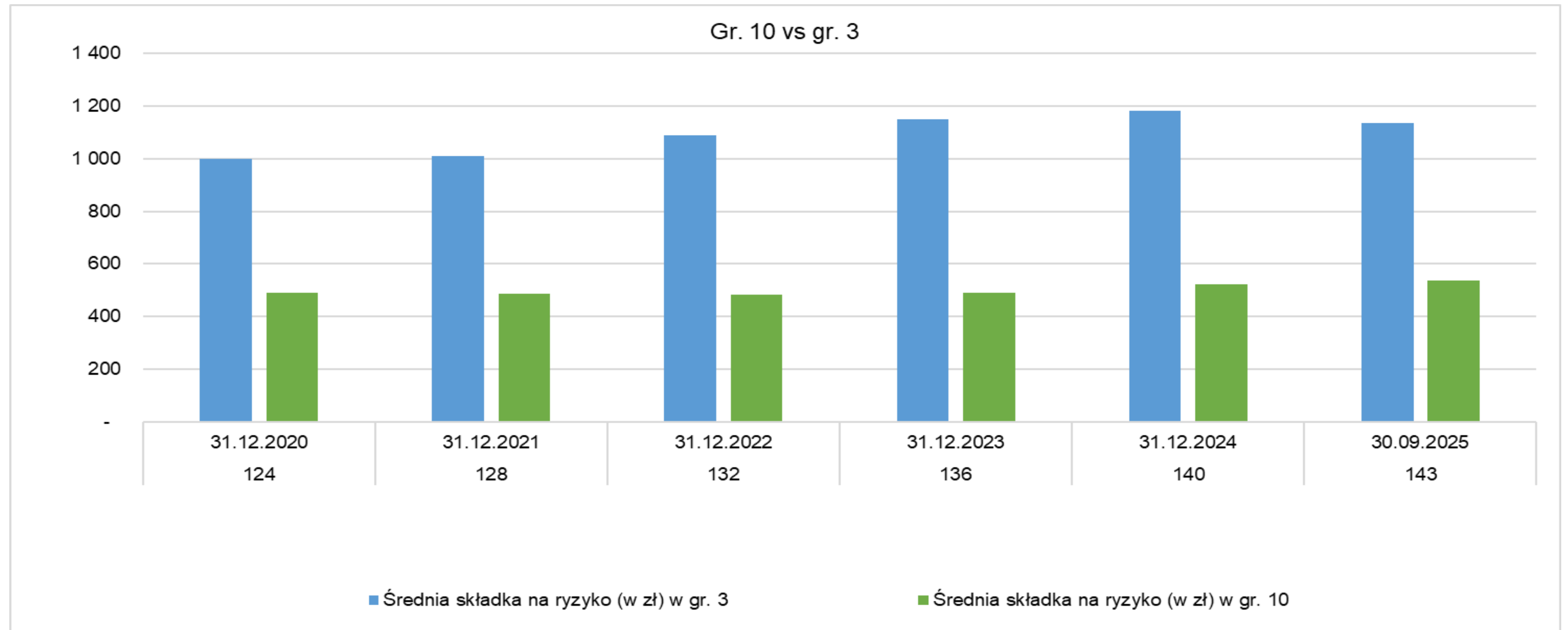
Liczba umów AC

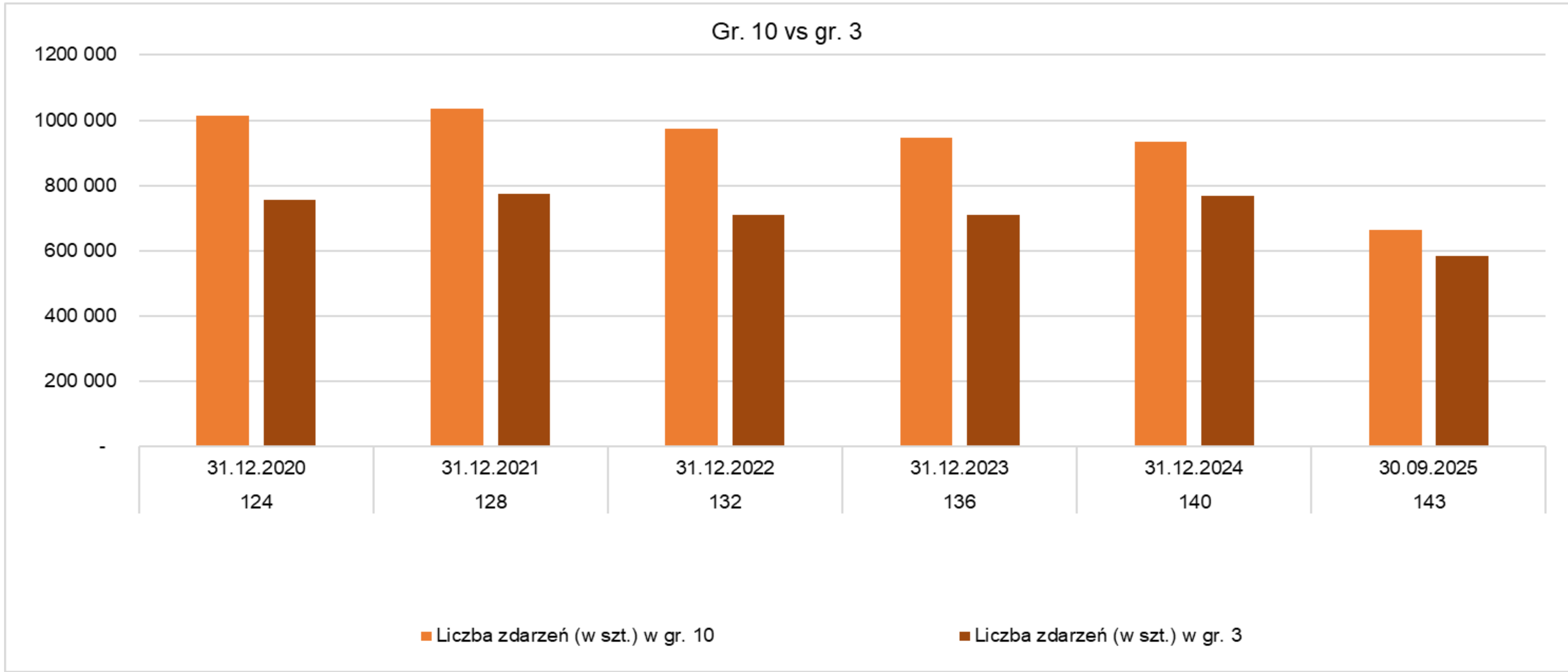
Liczba umów OC ppm vs AC w ostatnich 5 latach

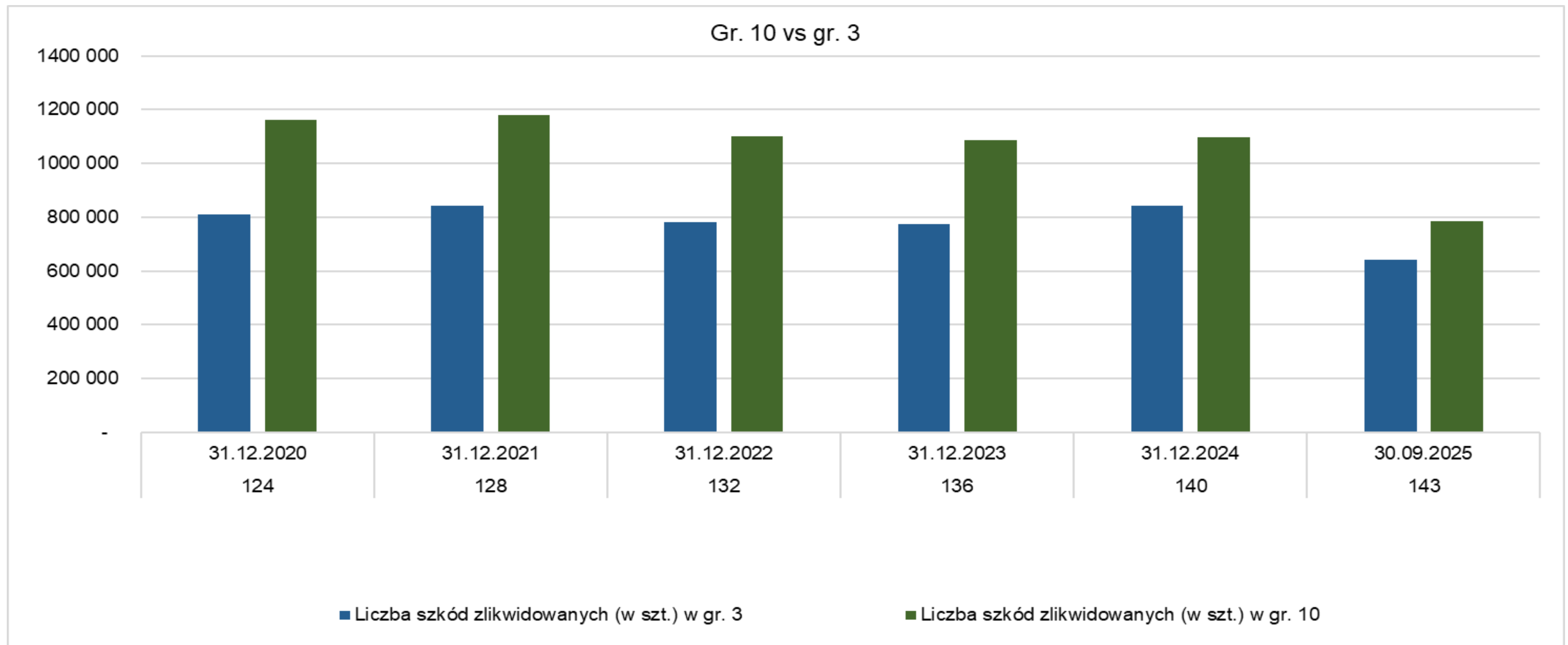
Średnia składka OC ppm vs AC w ostatnich 5 latach

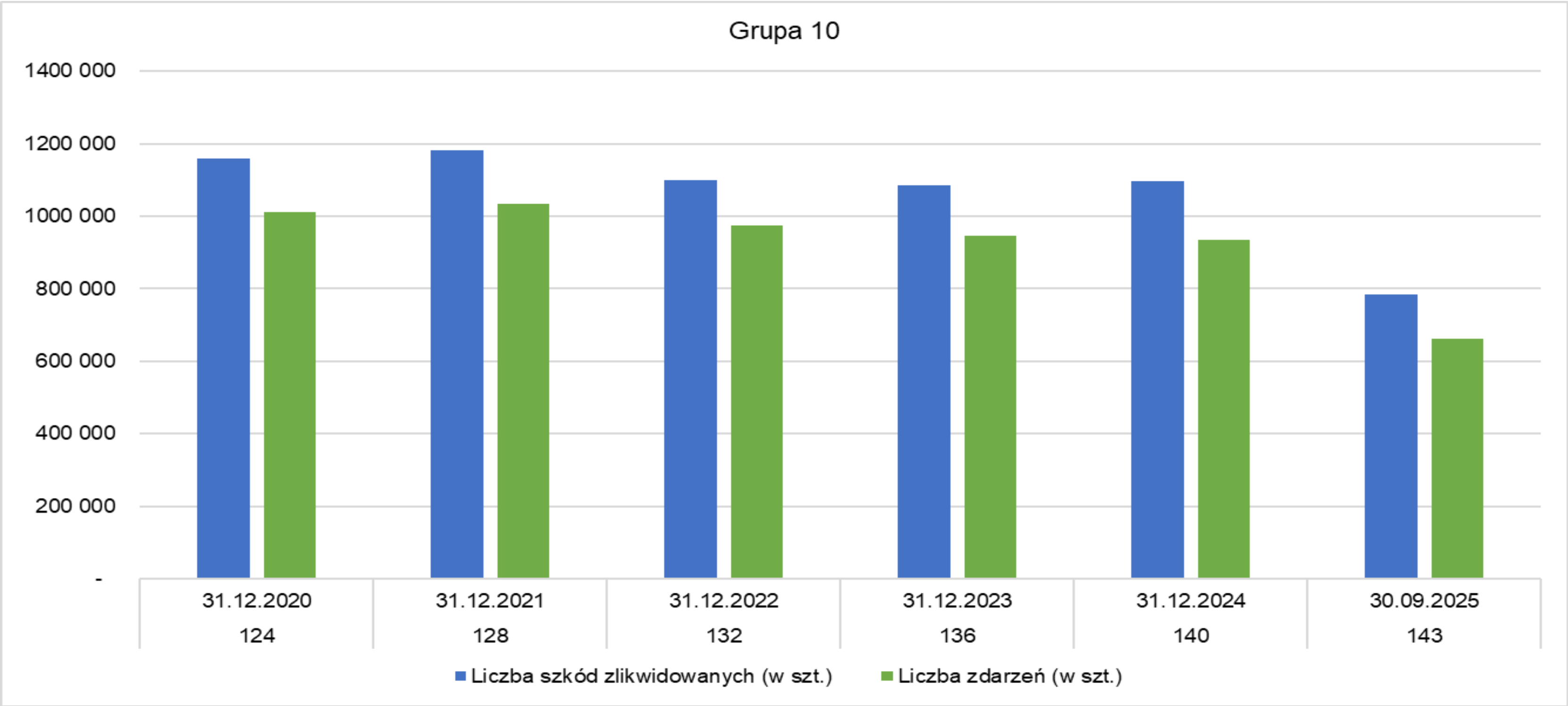
Liczba zdarzeń z OC ppm vs AC w ostatnich 5 latach

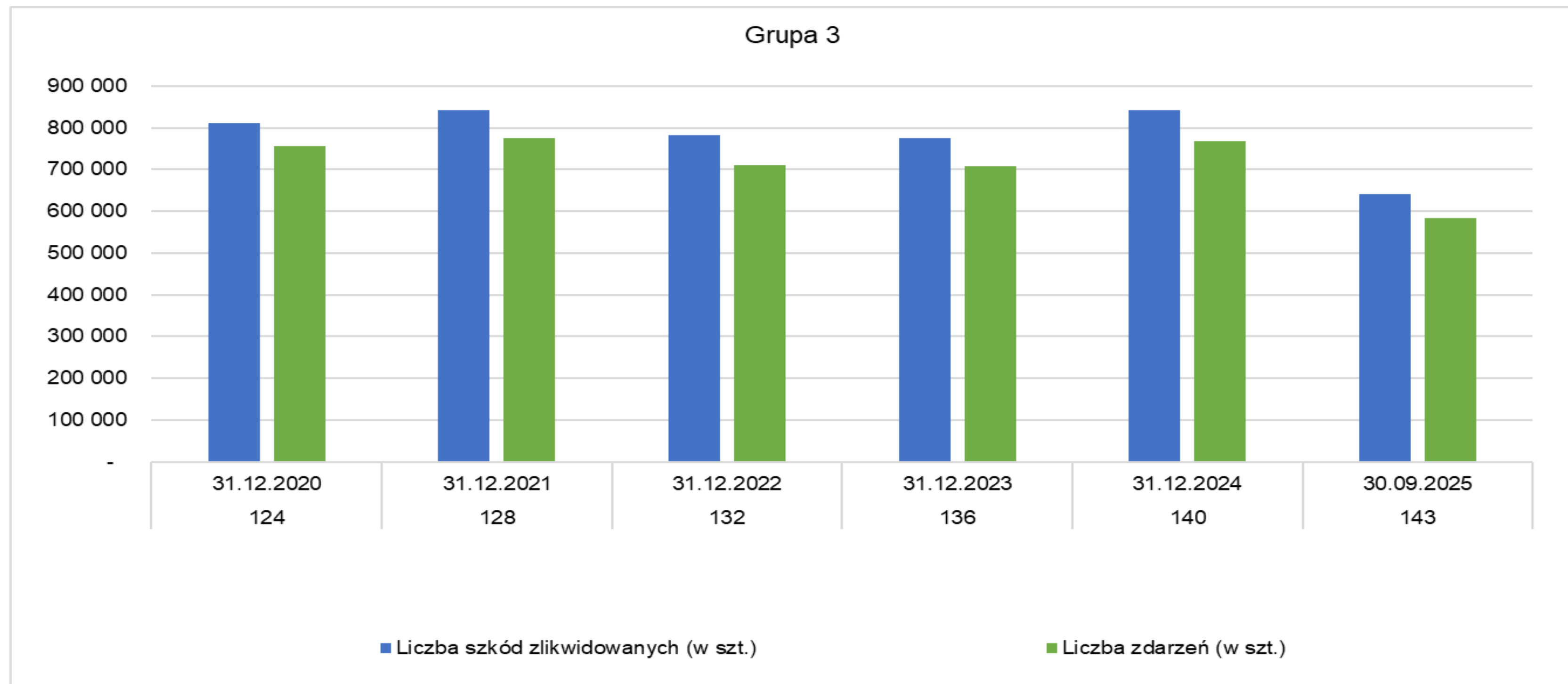
Liczba szkód zlikwidowanych z OC ppm vs AC w ostatnich 5 latach

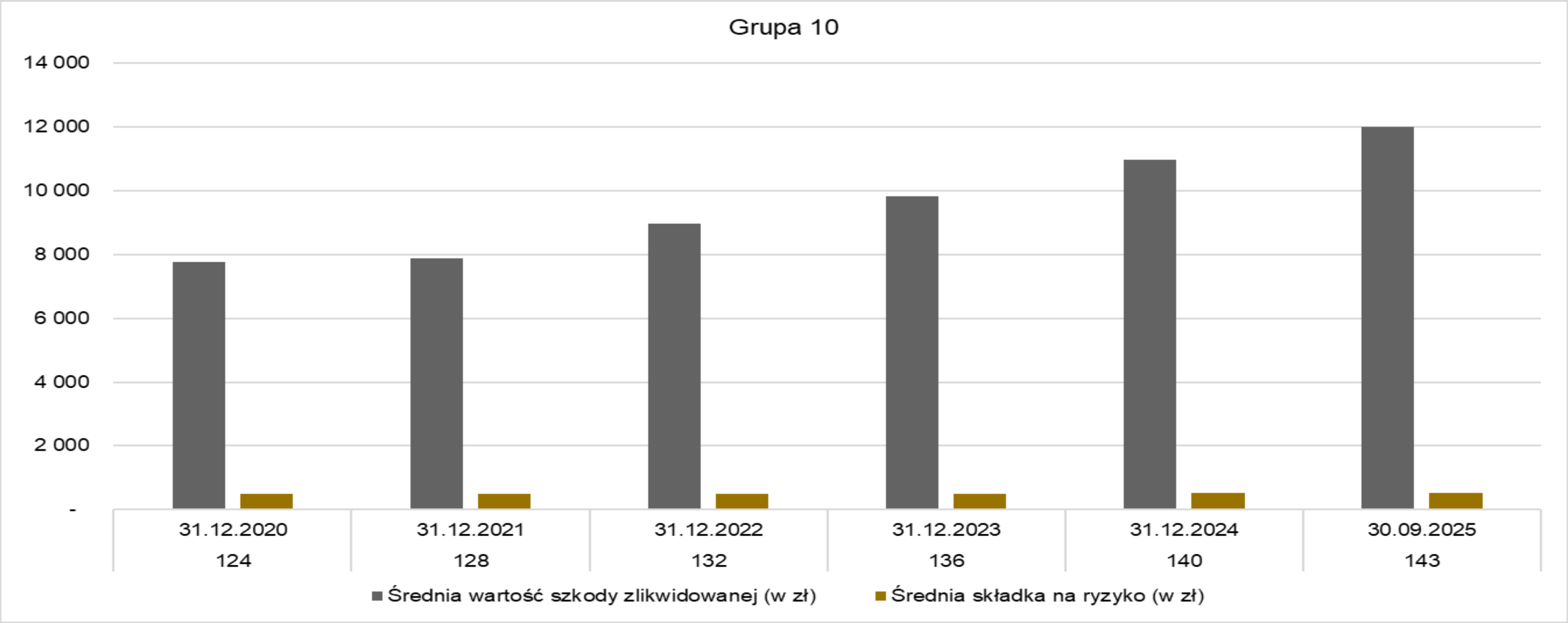
Liczba szkód zlikwidowanych z OC ppm vs liczba zdarzeń w ostatnich 5 latach

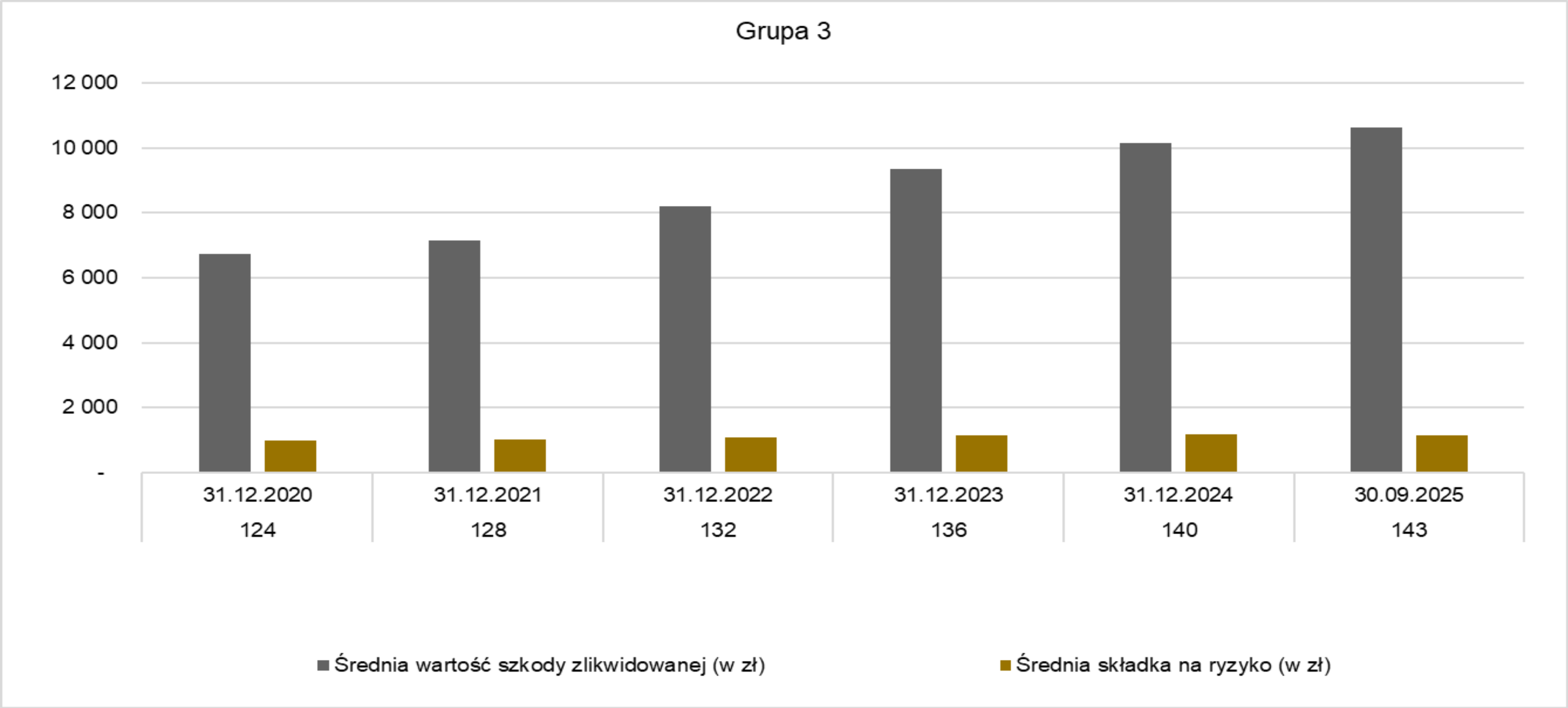
Liczba szkód zlikwidowanych z AC vs liczba zdarzeń w ostatnich 5 latach

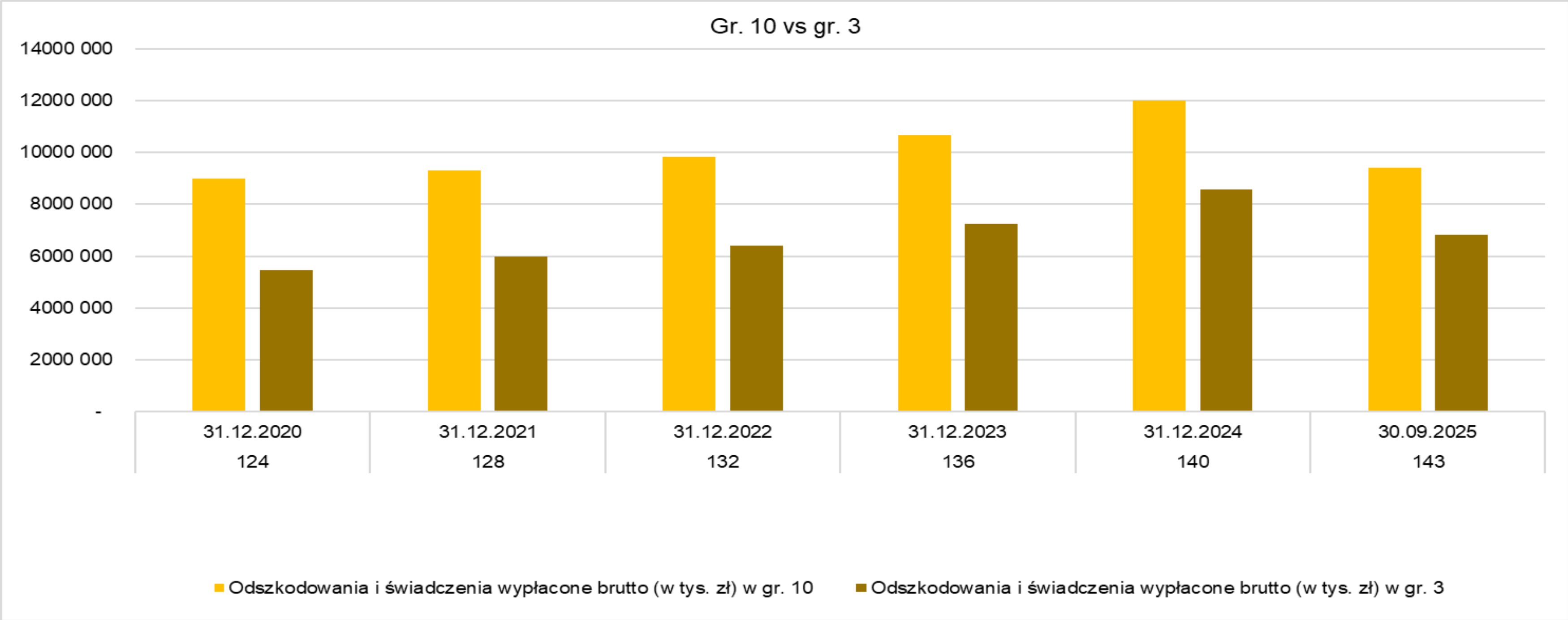
Średnia szkoda do średniej składki w OC ppm w ostatnich 5 latach

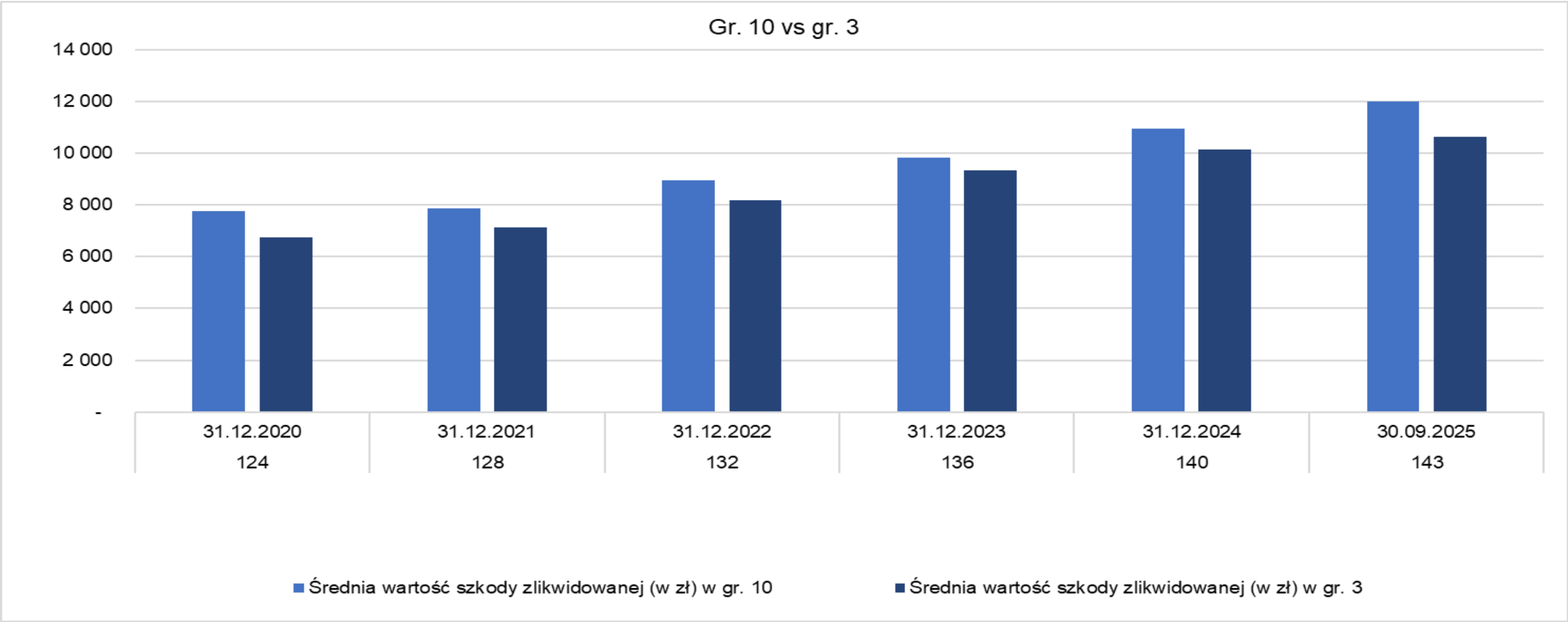
Średnia szkoda do średniej składki w AC w ostatnich 5 latach

Wysokość odszkodowań z OC ppm vs AC w ostatnich 5 latach

Średnia szkoda OC ppm vs AC w ostatnich 5 latach

Ruch pojazdu po zmianach legislacyjnych

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach:

1. z dnia 4 grudnia 2014 r. w sprawie **Vnuk**, C-162/13, ECLI:EU:C:2014:2146,
2. z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie **Rodrigues de Andrade**, C-514/16, ECLI:EU:C:2017:908,
3. z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie **Torreiro**, C-334/16, ECLI:EU:C:2017:1007.

Trybunał Sprawiedliwości doprecyzował znaczenie pojęcia „ruch pojazdów” - pojazdy mechaniczne mają z zasady służyć jako środki transportu, niezależnie od swych cech, oraz że ruch takich pojazdów obejmuje każde użytkowanie pojazdu, które jest zgodne z normalną funkcją tego pojazdu w charakterze środka transportu, niezależnie od terenu, na którym pojazd mechaniczny jest używany, oraz niezależnie od tego, czy pojazd jest nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu.

Dyrektywa 2009/103/WE (tzw. dyrektywa komunikacyjna) nie ma zastosowania, jeżeli w czasie wypadku normalną funkcją takiego pojazdu jest „użytkowanie inne niż jako środek transportu”. Może tak być w przypadku, gdy pojazd nie znajduje się w ruchu w rozumieniu art. 3 akapit pierwszy tej dyrektywy, ponieważ jego normalną funkcją jest na przykład „użytkowanie jako przemysłowe lub rolnicze źródło energii”.

- Sąd Najwyższy w swojej uchwale z dnia 14 stycznia 2022 r., (sygn. III CZP 7/22). podkreślał, że choć odpowiedzialność posiadacza pojazdu mechanicznego określona art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c. obejmuje **szkody związane z ruchem pojazdu**, to pojęcie „ruchu pojazdu” nie zostało normatywnie zdefiniowane w systemie prawa polskiego, w szczególności w kodeksie cywilnym.
- Linia orzecznicza sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, w związku z brakiem legalnej definicji ruchu pojazdu, przemawiała za **szeroką interpretacją tego pojęcia**.

Ruch pojazdu po zmianach legislacyjnych

- Sąd Najwyższy w swojej uchwale z 2022 r. (III CZP 7/22) uznał:
 - odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń wynikająca z umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje szkody wyrządzone w wyniku pracy urządzenia zamontowanego w pojeździe także wtedy, gdy w chwili wyrządzenia szkody pojazd **nie pełnił funkcji komunikacyjnej**.

- Sąd Najwyższy w swojej uchwale z 2022 r. (III CZP 7/22) zauważył:
 - definicja „ruchu pojazdu” powinna zostać implementowana do porządków prawnych państw członków Unii Europejskiej pomimo minimalnej metody harmonizacji przepisów w dziedzinie objętych tą dyrektywą
 - w konsekwencji zakres obowiązku odszkodowawczego zakładów ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia OC ppm za te szkody, zostanie ograniczony tylko do odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z ruchem tych pojazdów pojmowanym wąsko z uwzględnieniem definicji „ruchu pojazdu” wprowadzonej dyrektywą 2021/2118.

Ruch pojazdu po zmianach legislacyjnych

- 1. Ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych - od listopada 2024 r.

ruch pojazdu – każde użycie pojazdu mechanicznego, które w czasie zdarzenia jest zgodne z funkcją tego pojazdu jako środka transportu, niezależnie od jego cech i terenu, na którym jest używany, oraz niezależnie od tego, czy jest on nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu.

- 2. Dyrektywa 2021/2118 zmieniająca Dyrektywę 2009/103/WE

»**ruch pojazdu**« oznacza każde użycie pojazdu, które w czasie wypadku jest zgodne z funkcją pojazdu jako środka transportu, niezależnie od cech pojazdu i terenu, na którym pojazd mechaniczny jest używany, oraz niezależnie od tego, czy jest on nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu.

Zasady likwidacji szkody komunikacyjnej

- Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego 11 września 2024 r. (III CZP 65/23)

Jeżeli naprawa pojazdu przez poszkodowanego stała się niemożliwa, w szczególności w razie zbycia lub naprawienia pojazdu, **nie jest uzasadnione** ustalenie wysokości odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jako **równowartości hipotetycznych kosztów naprawy**.

- Dynamiczny charakter szkody - wskazuje się zatem m.in., że od chwili powstania szkody do momentu jej naprawienia zmiana może ulec postać i wielkość doznanego uszczerbku.
- Ustalając tę wielkość w postępowaniu sądowym, w celu określenia adekwatnego do niej odszkodowania, sąd powinien więc uwzględnić stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 k.p.c.). Nie może zatem pozostawać obojętny na to, że w chwili orzekania o odszkodowaniu przywrócenie do stanu poprzedniego nie jest już możliwe na skutek naprawy pojazdu lub jego zbycia.

Zasady likwidacji szkody komunikacyjnej

- Uchwała składu 3 sędziów Sądu Najwyższego 24 września 2025 r. (III CZP 32/24)

Ustalenie wysokości odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jako **równowartości hipotetycznych kosztów naprawy jest dopuszczalne także wtedy, gdy poszkodowany naprawił pojazd.**

Czekamy na uzasadnienie uchwały

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
Warszawa, grudzień 2025 r.

Departament Inspekcji Ubezpieczeniowych

tel. +48 22 262-49-55
diu@knf.gov.pl

**Urząd Komisji Nadzoru
Finansowego**
ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa
www.knf.gov.pl

